

**ความคิดเห็นของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าที่มีต่อสหกรณ์นิคม
เกษตรกรก้าวหน้า อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
The Progressive Farmer Members' Opinion toward Phrao
Land Settlement Progressive Farmer Cooperatives,
Amphoe Phrao, Changwat Chiang Mai**

**รัตนวรรณ รุณภัย¹ พัฒนา สุขประเสริฐ² อรวรรณ วงษ์วานิช³
และ ศุภพร ไทยภักดี¹**

**Ratanawan Roonapai, Patana Sukprasert, Orawan Wongwanich
and Supaporn Thaipakdee**

ABSTRACT

The principal objectives of the study were to investigate the socio-economic aspects of the member of the Progressive Farmer Group, their agricultural practices and their opinions toward the Land Settlement Progressive Farmer Cooperatives.

The target population were 78 members of the Land Settlement Progressive Farmer Cooperatives, Amphoe Phrao, Changwat Chiang Mai, in 1993. Data collection was conducted through interviews and literature reviews. Statistical analysis was made using percentage and arithmetic means. The results of the study were summarized as below:

On the socio-economic aspect, most of the cooperatives members were male (84.62 percent) with the

-
- 1 ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ
Department of Agricultural Extension Communication, Faculty of Agriculture, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand
 - 2 ฝ่ายฝึกอบรม สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ
Training Division, Extension and Training Center, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand
 - 3 ฝ่ายประยุกต์งานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Adaptive Research and Application Division, Kasetsart University Research and Development Institute, Bangkok 10900, Thailand

average age of 31.5 years old. Their education background was ranged from higher vocational certificate to bachelor's degree. The average family size was 4 persons, size of land holding was 8-10 rai per family. They could earn 142,782.75 baht per family per year, and spent 3,653.85 baht per month in average. These members obtained agricultural information through television radio and newspaper, on a regular basis but read few agricultural magazines.

Each of the Progressive Farmer members grew trees on 8-10 rai of rainfed land. Each family spent approximately 30,151.28 baht for the investment. About as percent of the cooperatives members at 92.75 percent obtained their loan from the cooperatives and carried the debt amounting to 31,596.36 baht per family in average. They needed more knowledge on crops, livestock and water utilization, The difficulties of this occupation were the water shortage, lack of fund, low price of product, high rate of loan interest, and soil infertility, etc.

These members were very favorable towards the cooperative objectives but uncertain about its operation. The severity of the difficulties of their occupation was rated moderately medium.

Key words : progressive farmer, farmer cooperative, land settlement

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้า ศึกษาการประกอบอาชีพการเกษตร และความคิดเห็นของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าที่มีต่อสหกรณ์นิคมเกษตรกรก้าวหน้าพร้าว

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย ได้แก่ สมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าในสหกรณ์นิคมเกษตรกรก้าวหน้าพร้าว อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ.2536 มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 78 คน ทำการเก็บข้อมูลจากสมาชิกทั้งหมดโดยใช้แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 84.62 มีอายุเฉลี่ย 31.5 ปี จบการศึกษาระดับ ปวช. ถึงระดับปริญญาตรี จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4 คน ขนาดเนื้อที่ถือครอง 8-10 ไร่ต่อครอบครัว มี

รายได้เฉลี่ย 142,782.75 บาทต่อครอบครัวต่อปี ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนต่อเดือน 3,653.85 บาท สมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าจะรับฟังข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรจากโทรทัศน์ วิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ บ่อยครั้ง และอ่านวารสารเกษตรบ้างเล็กน้อย

สมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าประกอบอาชีพการเกษตร ได้แก่ การปลูกไม้ยืนต้น 8-10 ไร่ ใช้น้ำฝนในการเพาะปลูก ค่าใช้จ่ายในการลงทุนเฉลี่ยต่อครอบครัว 30,151.28 บาท สมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์ร้อยละ 92.75 มีภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อครอบครัว 31,596.36 บาท สมาชิกต้องการรับความรู้ทางด้านพืชและสัตว์ ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการประกอบอาชีพทางการเกษตร ได้แก่ การขาดแคลนน้ำ ขาดเงินลงทุน ราคาผลผลิตต่ำ จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้สูง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ฯลฯ

ความคิดเห็นของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าที่มีต่อสหกรณ์นิคมเกษตรกรก้าวหน้าพร้าว สมาชิกมีความคิดเห็นที่ติมากต่อวัตถุประสงค์ของสหกรณ์นิคม

ส่วนในด้านการดำเนินงานของสหกรณ์นิคม สมาชิกมีความคิดเห็นไม่แน่ใจและในด้านปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพการเกษตรมีอุปสรรคปานกลาง

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม มีทรัพยากรเกษตรเพียงพอ และพลเมืองประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก การเกษตรยังคงมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นการผลิตอาหารเพื่อเลี้ยงประชากรในประเทศ การผลิตเพื่อส่งออกทำรายได้ให้แก่ประเทศและเป็นแหล่งรองรับแรงงานส่วนใหญ่ โดยเฉพาะแรงงานในชนบท การวางแผนเพื่อการเกษตรมีความสำคัญยิ่งต่อประเทศและประชากรในประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้ทัดเทียมกับประชากรในสาขาการผลิตอื่น

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการผลิตทางการเกษตร โดยมุ่งเน้นการผลิตตามความต้องการของตลาด และการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าเป็นสำคัญ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2529) สินค้าเกษตรที่ผลิตตามความต้องการของตลาดนั้น ตลาดต่างประเทศมีความต้องการมาก จะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. 2525 ประเทศไทยส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ไปต่างประเทศ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 3,626 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 6,067 ล้านบาท ในปี 2528 (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ทางการเกษตร, 2530) ปัจจุบันการผลิตทางการเกษตรจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต ตลอดจนปรับปรุงคุณภาพผลผลิตให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้สูงขึ้น

จึงจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้น ปรากฏว่ามีผู้สำเร็จการศึกษาทางการเกษตรจำนวนมาก ยังไม่สามารถประกอบอาชีพที่มั่นคงได้ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2530) หากมีการสนับสนุนให้บุคคลเหล่านี้ได้ใช้วิชาความรู้ และประสบการณ์ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมานำไปประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลักอย่างจริงจัง ก็จะเป็นกำลังสำคัญในการรับความรู้การเกษตรแผนใหม่ไปใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น ทั้งในด้านการเพาะปลูก การประมง และการเลี้ยงสัตว์ซึ่งจะเป็นตัวอย่างที่ดีให้เกษตรกรอื่นๆ ได้นำไปปฏิบัติต่อไป จะทำให้การพัฒนาการเกษตรเกิดประโยชน์ และเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยส่วนรวมของประเทศตามวัตถุประสงค์ที่รัฐบาลได้วางไว้

โครงการเกษตรก้าวหน้าเป็นโครงการที่ส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษาทางการเกษตรและมีความประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวทางที่ได้เรียนมาแต่ยังไม่มีโอกาส เนื่องจากขาดปัจจัยที่จำเป็นในการผลิต เช่น ที่ดิน เงินทุนในการดำเนินงาน ลู่ทางการตลาด และผู้สำเร็จการศึกษาทางการเกษตรเหล่านี้ มีโอกาสที่จะประกอบอาชีพตรงตามความรู้ความสามารถที่มีอยู่ภายใต้การกำกับแนะนำอย่างเป็นระบบตลอดจนได้รับการสนับสนุนทางด้านปัจจัยการผลิต การจัดหาตลาดรองรับผลผลิตก็จะสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพดีได้ และมีโอกาสที่จะได้รับเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ เพิ่มเติมอีกด้วย ซึ่งในระยะยาวเกษตรกรเหล่านี้จะเป็นเกษตรกรยุคใหม่ที่มีวิชาการทันสมัยตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพการเกษตร ดังนั้นการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าที่มีต่อสหกรณ์นิคมเกษตรก้าวหน้าพร้าว อำเภอพราจีน จังหวัดเชียงใหม่ จึงเป็นเรื่องที่ควรศึกษาเพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้สนับสนุนส่งเสริมให้เกษตรกรรุ่นใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้า
2. การประกอบอาชีพการเกษตรของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้า
3. ความคิดเห็นของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าที่มีต่อสหกรณ์นิคมเกษตรกรก้าวหน้า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตรให้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่ต่อไป
2. ข้อมูลในการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อโครงการเกษตรกรรุ่นใหม่ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนดำเนินงานโครงการเกษตรอื่นๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ทำการศึกษามีจำนวนทั้งหมด 78 ราย จึงทำการศึกษาดูอย่างทั้งหมด
2. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ลักษณะคำถามมีทั้งแบบเปิดและปิด
3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แจกแจงรายละเอียด วิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้สถิติค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

นิยามศัพท์

"ความคิดเห็น" หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือการพิจารณาตัดสินเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ว่ามี

ความคิดเห็นแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ในการประกอบอาชีพการเกษตร

"สมาชิกเกษตรกรก้าวหน้า" หมายถึง หนุ่มสาวที่สำเร็จการศึกษาสาขาเกษตร ปวช. ปวท. และปวส. ซึ่งไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์คัดเลือกผู้เหมาะสมเข้าดำเนินงานในโครงการของนิคมสหกรณ์เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2530 จะได้รับที่ดินคนละไม่เกิน 10 ไร่ ในสหกรณ์นิคมเกษตรกรก้าวหน้าพร้าว อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

"อาชีพการเกษตร" หมายถึง ลักษณะงานเกษตรที่สมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าดำเนินการในสหกรณ์นิคมฯ ปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผักและเลี้ยงสัตว์

"ระดับความคิดเห็น" หมายถึง ค่าโดยประมาณการของความคิดเห็นของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าที่มีต่อสหกรณ์นิคมฯ ได้กำหนดระดับคะแนนเป็น 3 ระดับ

ระดับที่ 1 คือ ระดับที่ให้คะแนน 1 คะแนน ในกรณีที่คำตอบเป็น ไม่เห็นด้วย

ระดับที่ 2 คือ ระดับที่ให้คะแนน 2 คะแนน ในกรณีที่คำตอบเป็น ไม่แน่ใจ

ระดับที่ 3 คือ ระดับที่ให้คะแนน 3 คะแนน ในกรณีที่คำตอบเป็น เห็นด้วย

ระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น

คะแนน 1.00-1.66 แสดงว่ามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย

คะแนน 1.67-2.33 แสดงว่ามีความคิดเห็นไม่แน่ใจ

คะแนน 2.34-3.00 แสดงว่ามีความคิดเห็นเห็นด้วย

"อุปสรรคในการประกอบอาชีพการเกษตร" หมายถึง ค่าโดยประมาณของความคิดเห็นของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าที่มีต่อการประกอบอาชีพการเกษตร ได้กำหนดระดับคะแนนเป็น 4 ระดับ

ระดับที่ 1 คือ ระดับที่ให้คะแนน 1 คะแนน
ในกรณีที่คำตอบเป็น ไม่เป็นอุปสรรค

ระดับที่ 2 คือ ระดับที่ให้คะแนน 2 คะแนน
ในกรณีที่คำตอบเป็น อุปสรรคน้อย

ระดับที่ 3 คือ ระดับที่ให้คะแนน 3 คะแนน
ในกรณีที่คำตอบเป็น อุปสรรคปานกลาง

ระดับที่ 4 คือ ระดับที่ให้คะแนน 4 คะแนน
ในกรณีที่คำตอบเป็น อุปสรรคมาก

ระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่เป็นอุปสรรค
ในการประกอบอาชีพการเกษตรคือ

คะแนน 1.00-1.75 แสดงว่ามีความคิดเห็น
ไม่เป็นอุปสรรค

คะแนน 1.76-2.51 แสดงว่ามีความคิดเห็น
เป็นอุปสรรคน้อย

คะแนน 2.52-3.27 แสดงว่ามีความคิดเห็น
เป็นอุปสรรคปานกลาง

คะแนน 3.28-4.00 แสดงว่ามีความคิดเห็น
เป็นอุปสรรคมาก

จากการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิก
เกษตรกรก้าวน้ำที่มีต่อการประกอบอาชีพการเกษตร
ในสหกรณ์นิคมเกษตรกรก้าวน้ำพร้าว อำเภอพร้าว
จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สมาชิกเกษตรกรก้าวน้ำส่วนใหญ่เป็น
เพศชาย ร้อยละ 84.62 มีอายุเฉลี่ย 31.5 ปี มี
ครอบครัวแล้วและอยู่ด้วยกัน ระดับการศึกษาจบระดับ
ปวส. มีสมาชิกเฉลี่ย 4 คนต่อครอบครัว มีภูมิลำเนา
มาจากที่อื่น ได้รับการแนะนำจากหน่วยงานราชการ
ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์นิคม มีขนาดถือ
ครองประมาณ 8-10 ไร่ต่อครอบครัว มีรายได้จาก
การเกษตร รับจ้าง และค้าขาย เฉลี่ย 142,782.75
บาทต่อครอบครัวต่อปี ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเฉลี่ยต่อ
ครอบครัวต่อเดือน จำนวน 3,683.85 บาท สมาชิก
เกษตรกรก้าวน้ำจะรับฟังข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการ
เกษตรจากโทรทัศน์ วิทยุและอ่านหนังสือพิมพ์

จำนวนบ่อยครั้ง และอ่านวารสารเกษตรบ้างเล็กน้อย

2. การประกอบอาชีพการเกษตรของสมาชิก
เกษตรกรก้าวน้ำน้ำเนื้อที่ส่วนใหญ่จะปลูกไม้ยืนต้นได้แก่
มะม่วง ลิ้นจี่ ลำไย มะขาม และไม้สัก มีจำนวนร้อยละ
70.38 ปลูกพืชไร่ จำนวนร้อยละ 28.11 ได้แก่ ถั่วลิสง
ถั่วเหลือง มันเทศ และฝ้าย ส่วนเนื้อที่อื่นๆ ได้แก่
ปลูกพืชสวนครัว และเลี้ยงสัตว์ มีจำนวนร้อยละ 1.51
ได้แก่ ปลูกพืชสวนครัว มีพริก ผัก และหญ้าเลี้ยงสัตว์
ส่วนสัตว์เลี้ยง ได้แก่ ไก่ หมู โค

สำหรับการใช้น้ำทำการเกษตรต้องอาศัยน้ำฝน
เป็นหลัก จึงทำให้ปลูกพืชได้ในช่วงฤดูฝนเท่านั้น ค่า
ใช้จ่ายทางการเกษตรเฉลี่ยต่อครอบครัว 30,151.28 บาท
การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรจะรวมกันขายให้
กับพ่อค้าท้องถิ่น สำหรับสหกรณ์นิคมไม่สามารถ
ดำเนินธุรกิจได้ตลอดปีเนื่องจากผลผลิตการเกษตรยังไม่
มากนัก สมาชิกทุกคนกู้เงินจากสหกรณ์ มีภาระ
หนี้สินเฉลี่ยต่อครอบครัวจำนวน 31,596.36 บาท

3. ความคิดเห็นของสมาชิกเกษตรกร
ก้าวน้ำที่มีต่อวัตถุประสงค์ของสหกรณ์นิคมปรากฏ
ว่าสมาชิกเกษตรกรก้าวน้ำมีความคิดเห็น เห็นด้วย
กับวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ได้แก่ เพื่อส่งเสริมให้ผู้
จบการศึกษาทางการเกษตร และให้เกษตรกรมีที่ดิน
ทำกิน มีความคิดเห็นด้วย จำนวนร้อยละ 97.44 และ
96.15 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และ 2.96 และให้
สมาชิกเข้าใจหลักและวิธีดำเนินงานสหกรณ์เพื่อช่วย
เหลือสมาชิกมีแหล่งเงินทุน มีความคิดเห็นด้วย
จำนวนร้อยละ 92.31 และ 91.03 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
2.92 และ 2.91 เพื่อเป็นตัวอย่างแก่เกษตรกรทั่วไป
เพื่อส่งเสริมการเกษตรแบบครบวงจรมีความคิดเห็น
ด้วยจำนวนร้อยละ 83.33 และ 80.77 และมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 2.83 และ 2.80 ส่วนเพื่อเผยแพร่ความรู้วิชา
การเกษตรแผนใหม่ มีความคิดเห็นด้วยจำนวนร้อยละ
71.80 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 จะเห็นได้ว่าความ
คิดเห็นของสมาชิกเกษตรกรก้าวน้ำที่มีต่อ

วัตถุประสงค์จะมีความคิดเห็นเฉลี่ยทั้งหมดเห็นด้วยมีจำนวนร้อยละ 87.18 และไม่เห็นด้วยมีจำนวนร้อยละ 12.82 แสดงว่าสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้ามีความคิดเห็นด้วยซึ่งมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 2.87 (Table 1)

4. ความคิดเห็นของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคม พบว่าสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้ามีความคิดเห็นด้วย ได้แก่ การกำหนดคุณสมบัติเข้าเป็นสมาชิก ช่วงเวลาจัดฝึกอบรมที่เหมาะสมวิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้เข้าใจ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานประจำปีมีความคิดเห็นด้วยมีจำนวนร้อยละ 73.08, 60.26, 55.13 และ 53.85 ตามลำดับ มีความคิดเห็นไม่แน่ใจ มีจำนวนร้อยละ 19.23, 34.62, 41.03 และ 43.62 ตามลำดับ แสดงว่ามีความคิดเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65, 2.55

2.51 และ 2.42 ตามลำดับ สำหรับความคิดเห็นไม่แน่ใจ ได้แก่ สหกรณ์ให้ความสะดวกบริการแก่สมาชิก สหกรณ์สามารถดำเนินงานต่อไปได้โดยสมาชิกและสหกรณ์จัดสรรที่ดินให้สมาชิกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ที่มีความเห็นด้วยจำนวนร้อยละ 42.31, 33.33 และ 25.64 ตามลำดับ มีความคิดเห็นไม่แน่ใจมีจำนวนร้อยละ 37.18, 48.72 และ 39.74 ตามลำดับ แสดงว่าสมาชิกมีความคิดเห็นไม่แน่ใจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.21, 2.15 และ 1.91 ตามลำดับ สำหรับการดำเนินงานไม่มีปัญหาเรื่องเหล่านำใช้ในการเกษตร สมาชิกมีความคิดเห็นด้วยจำนวนร้อยละ 8.97 ไม่เห็นด้วยจำนวนร้อยละ 23.08 และไม่เห็นด้วยมีจำนวนร้อยละ 67.95 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.41 ดังนั้นสมาชิกมีความคิดเห็นไม่แน่ใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคม

Table 1 The members of the progressive farmer's opinion toward the objectives of Phrao Land Settlement Progressive Farmer Cooperatives.

Objectives	Opinion			Mean
	Agreed	Uncertain	Disagreed	
To encourage agricultural graduates to take agriculture occupation	76 (97.44)	2 (2.56)	-	2.97
To enable farmers to own farm land	75 (96.15)	3 (3.85)	-	2.96
To educate members of the principles and operation of cooperatives	72 (92.31)	6 (7.69)	-	2.92
To assist members to find financial resources	71 (91.03)	7 (8.97)	-	2.91
To serve as model for farmers in general	65 (83.33)	13 (16.67)	-	2.83
To conduct full-cycle agricultural extension	63 (80.77)	15 (19.23)	-	2.80
To disseminate modern agricultural technologies	56 (71.80)	20 (25.64)	2 (2.56)	2.69
Mean	68 (87.18)	10 (12.82)	-	2.87

เกษตรกรก้าวหน้าพร้าวซึ่งมีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 2.23 (Table 2)

5. ปัญหาในการประกอบอาชีพการเกษตรพบว่า สมาชิกเกษตรกรก้าวหน้ามีปัญหาในการประกอบอาชีพการเกษตรได้แก่ ขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก ขาดเงินลงทุน ราคาผลผลิตตกต่ำ และที่ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ เป็นปัญหาในการประกอบอาชีพการเกษตรมากมีจำนวนร้อยละ 85.90, 84.62, 61.54 และ 56.41 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70, 3.82, 3.29 และ 3.38 ตามลำดับ สำหรับปัญหาขาดพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ ขาดแคลนแรงงาน และศัตรูพืชรบกวนเป็นปัญหาในการประกอบอาชีพการเกษตรปานกลาง

จำนวนร้อยละ 53.85, 35.90 และ 20.51 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11, 2.92 และ 2.65 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้า แสดงให้เห็นว่าสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้ามีปัญหาในการประกอบอาชีพการเกษตร โดยเฉลี่ยเป็นอุปสรรคปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 3.26 (Table 3)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้า ที่มีต่อสหกรณ์นิคมเกษตรกรก้าวหน้าพร้าว สมาชิกเกษตรกรก้าวหน้า ได้รับจัดสรรที่ดินคนละ

Table 2 The members of the progressive farmer's opinion toward the operation of Phrao Land Settlement Progressive Farmer Cooperatives.

Operation	Opinion			Mean
	Agreed	Uncertain	Disagreed	
Criteria for membership	57 (73.08)	15 (19.23)	6 (7.69)	2.65
Appropriateness of Training periods	47 (60.26)	27 (34.62)	4 (5.12)	2.55
Capability of resorce person to transfer technolgy	43 (55.13)	32 (41.03)	3 (3.84)	2.51
Annual assessment	42 (53.85)	27 (43.62)	9 (11.53)	2.42
Services proceeded to members	33 (42.31)	29 (37.18)	16 (20.51)	2.21
Operation possible with cooperation of members	26 (33.33)	38 (48.72)	14 (17.95)	2.15
Land allocation fully used by members	20 (25.64)	31 (39.74)	27 (34.62)	1.91
No problems on water resource for agriculture	7 (8.97)	18 (23.08)	53 (67.95)	1.41
Mean	34 (43.59)	27 (34.62)	17 (21.79)	2.23

ประมาณ 8-10 ไร่ ทำการปลูกพืชได้เฉพาะในฤดูฝนเท่านั้น เงินกู้ที่ได้รับจะนำไปปลูกพืชไม้ผล สมาชิกไม่มีประสบการณ์และขาดที่ปรึกษา ทำให้ประสบปัญหาการขาดทุน ในปีที่ผ่านมา ผลผลิตที่เป็นพืชไร่นาสมาชิกจะรวมกันขายเองไม่ส่งให้กับบริษัทเพราะผลผลิตไม่เพียงพอ สำหรับไม้ผลส่วนใหญ่ได้ถูกไฟป่าไหม้เกือบหมดทำให้ได้รับความเสียหายมากสมาชิกส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคและต้องการความช่วยเหลือในการประกอบอาชีพการเกษตร ดังนี้

1. สหกรณ์นิคมประสบปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรต้องพึ่งธรรมชาติ อาศัยน้ำฝนเพียงอย่างเดียว

2. สมาชิกเกษตรกรรื้อถอนบ้านขาดแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการบุกเบิกพื้นที่ในระยะแรกเพราะ

สภาพพื้นที่ในนิคมเป็นป่า

3. ควรจัดหาพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ให้แก่สมาชิกทำการเกษตรได้ตลอดปี และควรมีตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอน

4. สมาชิกไม่มีความปลอดภัยในการเข้าพักอาศัยอยู่ในสหกรณ์นิคม เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพเป็นอยู่ของสมาชิกที่ต้องต่อสู้กับธรรมชาติ

5. สมาชิกต้องการให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในด้านสาธารณูปโภคในสหกรณ์นิคมอย่างจริงจัง ได้แก่ แหล่งน้ำใช้เพื่อบริโภคและการเกษตรไฟฟ้าและสะพาน

6. สมาชิกต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และวางนโยบายที่แน่นอนเพราะสมาชิกมีความตั้งใจที่จะทำจริง แต่สมาชิกไม่สามารถ

Table 3 Problems in agricultural practice.

Problem	Opinion				Mean
	Much	Medium	Less	None	
Water shortage for planting	67 (85.90)	2 (2.56)	6 (7.69)	3 (3.85)	3.70
Lack of finance	66 (84.62)	10 (12.82)	2 (2.56)	-	3.82
Low price of product	48 (61.54)	13 (16.67)	9 (11.54)	8 (10.25)	3.29
Soil infertility	44 (56.41)	25 (32.05)	4 (5.13)	5 (6.41)	3.38
Lack of plant stocks and livestock breeds	42 (53.85)	15 (19.23)	9 (11.54)	12 (15.38)	3.11
Labor shortage	28 (35.90)	25 (32.05)	16 (20.51)	9 (11.54)	2.92
Plant pests	16 (20.51)	34 (43.59)	13 (16.67)	15 (19.23)	2.65
Mean	45 (57.69)	18 (23.08)	8 (10.26)	7 (8.97)	3.26

ที่จะแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง จึงทำให้สมาชิกไม่พร้อมที่จะประกอบอาชีพการเกษตรในพื้นที่ได้ เพราะขาดปัจจัยสำคัญในการทำการเกษตร เช่น แหล่งน้ำใช้ในการเกษตร และเงินทุน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์แบบครบวงจร ให้ได้ผลผลิตตลอดทั้งปี ควรจัดวางแผนให้แน่นอน จัดหาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์สนับสนุนมากขึ้น และให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
2. ควรมีแหล่งเงินทุนที่แน่นอน เสียดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราต่ำ และหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการบุกเบิกพื้นที่ในระยะแรก
3. ควรสนับสนุนให้สมาชิกรวมกลุ่มกันปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ เพื่อให้มีอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิต และควรมีความรับผิดชอบในสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ฯ ควรให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจัง มิฉะนั้นจะทำให้การประกอบอาชีพ

ของสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้าต้องประสบกับความล้มเหลวได้

4. รัฐบาล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรออกเอกสารสิทธิในการถือครองให้แก่สมาชิกที่ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบของสหกรณ์ฯ เพื่อความมั่นใจในการลงทุน และความมั่นคงของสมาชิก

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2529. แผนพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. 2530-2534. กรุงเทพฯ.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2530. คำแนะนำโครงการเกษตรกรก้าวหน้า กรุงเทพฯ : นิทรรศการพิมพ์
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2530. โครงการนิคมเกษตรกรรมเพื่อการส่งออก ร่วมกับภาคเอกชน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. (เอกสารอัดสำเนา)